

KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. BENDROJI DALIS

Kretingos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) – biudžetinė įstaiga, įsteigta Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2015 m. rugsėjo 24 d. sprendimu Nr. T2-258. Juridinių asmenų registre įregistruota 2015 m. gruodžio 14 d., įstaigos kodas 304151508, veiklą vykdyti pradėjo 2016 m. sausio 1 d. Biuras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, Kretingos rajono savivaldybės tarybos sprendimais, mero potvarkiais, administracijos direktoriaus įsakymais bei Biuro nuostatais.

Biuro adresas – J. K. Chodkevičiaus g., 10, Kretinga, interneto svetainės adresas – www.kretingosvsb.lt, Facebook paskyra <https://www.facebook.com/kretingosvsb/>

Biuras įsteigtas siekiant vykdyti valstybinę (valstybės perduotą savivaldybėms) visuomenės sveikatos misiją – gerinti gyventojų sveikatą bei mažinti sveikatos netolygumus.

Biuro tikslas – rūpintis Kretingos rajono savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, ugdyti sveikos gyvensenos įpročius, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

Pagrindinės Biuro veiklos sritys – visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimas.

- Visuomenės sveikatos stiprinimas – sveikatos mokymas, informacijos apie sveiką gyvenseną sklaidymas, sveikos gyvensenos propagavimas, formavimas ir nuo elgsenos priklausomų visuomenės sveikatos rizikos veiksnių mažinimas.

- Visuomenės sveikatos stebėseną – tikslingai organizuotas ir sistemingai atliekamas visuomenės sveikatos būklės, ją veikiančių visuomenės sveikatos rizikos veiksnių duomenų rinkimas, kaupimas, apdorojimas, saugojimas, analizavimas ir vertinimas.

- Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūra – kompleksinių priemonių visuma, skirta vykdyti sveikatos priežiūrą Kretingos rajono savivaldybės ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo įstaigose (toliau – Mokyklose), padėti mokiniams saugoti ir stiprinti sveikatą, organizuojant ir įgyvendinant priemones, susijusias su ligų ir traumų profilaktika.

Biuro finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

II. ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Biuro etatų normatyvai patvirtinti Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2017 m. balandžio 27 d. sprendimu Nr. T2-155 „Dėl didžiausio leistino darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, Kretingos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure, pareigybių skaičiaus nustatymo, didžiausias leistinas darbuotojų pareigybių skaičius – 23.

Biuro struktūroje visi darbuotojai tiesiogiai pavaldūs Biuro direktoriui. Padaliniai neįsteigti, tačiau Biuro veiklos pobūdis nulemia savitą personalo veiklos modelį. 2 administracijos darbuotojai, 4 visuomenės sveikatos specialistai veiklą vykdo Biure, 19 visuomenės sveikatos specialistų dirba 23-ose Kretingos rajono savivaldybės ugdymo įstaigose.

2019 m. gruodžio 31 d. Biure dirbo 26 darbuotojai 2 iš jų, buvo išleisti į vaiko priežiūros atostogas, (2 administracijos darbuotojai ir 24 specialistai). 2019 m. priimta 2 nauji darbuotojai, darbo santykiai nutraukti su 1 darbuotoju.

BIURO ETATŲ SKAIČIUS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.

Etatai	Patvirtinta	Užimta
Administracijos darbuotojai	1,5	1,5
Visuomenės sveikatos specialistai biure:		
Visuomenės sveikatos specialistas, atsakingas už vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūrą	1,25	1,00
Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos stiprinimą	1,25	1,00
Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos stebėseną	1,25	1,00
Visuomenės sveikatos specialistas-maitinimo organizatorius	1,0	1,0
Visuomenės sveikatos specialistai, vykdamys sveikatos priežiūrą mokyklose	16,34	16,34
Iš viso	22,59	21,84

III. KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS

Siekiant užtikrinti kokybišką visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą savivaldybės gyventojams, Biuro specialistams sudarytos sąlygos dalyvauti kvalifikacijos kėlimo mokymuose, seminaruose, konferencijose.

Kvalifikacijos tobulinimo kursai	Dalyvių skaičius	
	Mokyklų VSS	Biuro VSS
Sveikatai palankių šaltojo sezono patiekalų gamybą, naujausių technologijų taikymas ir pateikimas vaikų valgiaraščiuose	2	-
Specializuoti praktiniai kvalifikacijos kėlimo kursai „Sveikatai palanki mityba“	-	1
Sveikatai palanki vaikų mityba šiandieninėse ugdymo įstaigose. Realybė ar mitas?	3	1
„Darbas su MS Office programomis. Elektroninės paslaugos“	4	-
Mokymai „Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo Ankstyvosios intervencijos programos įgyvendinimas“	2	-
Geros higienos praktikos taisyklių įgyvendinimas praktikoje	1	-
Laikas kartu ir paauglystės kryžkelės	1	-
Vakcinomis valdomų užkrečiamųjų ligų aktualijos ir jų profilaktika Klaipėdos apskrityje	6	-
Vaikų taisyklingo fizinio aktyvumo ypatumai ir taisyklinga laikysena	11	3
Viešojo maitinimo organizavimas: reikalavimai maisto saugai ir higienai, netinkamo maisto	3	2

tvarkymo galimos pasekmės, prevencija		
Visuomenės sveikatos stebėsenai reikalingų duomenų šaltiniai ir juose skelbiami duomenys	-	1
Savivaldybių gyventojų gyvenamosios tyrimų metodologiniai aspektai	-	1
Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas	-	1

IV. VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO FINANSAVIMAS

Visuomenės sveikatos biuro lėšų šaltiniai yra valstybės biudžeto lėšos ir savivaldybės biudžeto lėšos.

Eil. Nr.	Lėšų šaltinis	Suma (Eur)			
		2018 m.		2019 m.	
1.	Valstybės biudžeto lėšos (specialioji tikslinė dotacija)	164200,00		328000,00	
2.	Savivaldybės biudžeto lėšos	54300,00		72100,00	
Iš viso:		218500,00		400100,00	
3.	Kretingos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos	Savivaldybės biudžetas	VSB biudžetas	Savivaldybės biudžetas	VSB biudžetas
	Asmens higienos įgūdžių ugdymo ir stiprinimo bei sveikatos saugos programa	350,00	-	350,00	-
	Burnos higienos įgūdžių stiprinimo Kretingos rajono ugdymo įstaigose programa	650,00	500,00	650,00	500,00
	Fizinio aktyvumo programa – mankštos	1800,00	-	1800,00	-
	Fizinio aktyvumo programa – vaikų plaukimo mokyklėlė	950,00	490,00	950,00	778,00
	Programa „Mokymų ciklas būsimiems tėvams“	3515,00	-	1680,00	1160,00
	Programa „Streso ir nerimo valdymo mokymai jaunoms šeimoms“	500,00		750,00	-
	Sveikatai žalingos elgsenos prevencija ugdymo įstaigose			3050,00	-
Iš viso:		8129,00	990,00	9230,00	2438,00

2019 metais Biure dirbančių visuomenės sveikatos specialistų vidutinis darbo užmokestis – 1145,00 Eur per mėnesį neatskaičius mokesčių, ikimokyklinėse ugdymo įstaigose dirbančių visuomenės sveikatos specialistų vidutinis darbo užmokestis – 1004,00 Eur per mėnesį neatskaičius mokesčių, mokyklose dirbančių visuomenės sveikatos specialistų vidutinis darbo užmokestis – 1324,00 Eur per mėnesį neatskaičius mokesčių.

Darbo užmokestis (Eur)	Socialinio draudimo įmokos (Eur)	Prekės ir paslaugos ir darbdavio socialinė parama pinigais (Eur)	Turtas (Eur)	Iš viso (Eur)
Savivaldybės biudžeto lėšos				

70600,00	1100,00	400,00	-	72100,00
Valstybės biudžeto tikslinės lėšos deleguotai funkcijai - mokinių visuomenės sveikatos priežiūrai užtikrinti				
154500,00	2300,00	39000,00	-	106300,00
Valstybės biudžeto tikslinės lėšos deleguotai funkcijai - visuomenės sveikatos stebėsenai ir stiprinimui užtikrinti				
84400,00	1300,00	24200,00	-	109900,00
Valstybės biudžeto tikslinės lėšos deleguotai funkcijai – sukurti ankstyvojo atpažinimo ir kompleksinės pagalbos savizudybės grėsmę patiriantiems asmenims teikimo sistemą				
-	-	-	-	22300,00
Valstybės biudžeto tikslinės lėšos deleguotai funkcijai - visuomenės sveikatos priežiūrai savivaldybėje užtikrinti (iš viso)				
238900,00	3600,00	63200,00	-	238500,00

V. BENDRADARBIAVIMAS

Nuo 2018 m. Biuras bendradarbiauja su Kretingos trečiojo amžiaus universitetu, Palangos miesto visuomenės sveikatos biuru, VšĮ Psichologinės pagalbos ir mokymų centru.

Nuo 2018 m. spalio 1 d. Biuras yra Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos narys.

VI. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS VISUOMENĖS SVEIKATOS KLAUSIMAIS

Visuomenės sveikatos specialistai 2019 m. rengė straipsnius/informacinius pranešimus: „Kaip atpažinti gripą?“, „Kaip taisyklingai dėvėti medicinines kaukes“, „Pasaulinė kovos su vėžiu diena – profilaktika“, „Rekomendacijos gripo epidemijos metu“, „Tymai – rimta liga“, „Ar skaitote maisto produktų etiketes?“, „Erkės“, „Rekomendacijos esant, labai karštam orui“, „Infografika –Kretingos rajono savivaldybės demografiniai rodikliai 2018 m.“, „Šiuolaikinės sveikatingumo strategijos – ką sako mokslas“, „Sveika kuprinė“, „Aktuali informacija dėl profilaktinių vaikų sveikatos patikrinimų“, „Priešpiečių dėžutė – ką dėti, kad būtų sveika ir skanu?“, „Tarptautinės šypsenos diena“, „Pasaulinė košės diena“, „Sveikos mitybos diena“, „Cukrinis diabetas“, „Vaikų maitinimo tvarkos aprašas – visiems prieinamas“.

Informaciniai pranešimai ir straipsniai buvo skelbiami internetinėse svetainėse – www.kretingosvsb.lt, Biuro „Facebook“ paskyroje, kai kurie iš jų buvo publikuojami vietinėje spaudoje – laikraščiuose „Pajūrio naujienos“, „Švyturys“.

Užsakėmė lankstinukus su mūsų paruošta informacija – „Ką turime žinoti apie vaisius/uogas ir daržoves?“, „Rekomenduojamų cukrų, druskos ir skaidulinių medžiagų kiekis maisto produktuose ir patiekaluose“, „Skiepai“, „Perdegimo sindromas“

VII. SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMAS KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS UGDYMO ĮSTAIGOSE

2019 m. Biuras vykdė visuomenės sveikatos priežiūrą mokyklose, profesinio ugdymo mokykloje ir ikimokyklinėse ugdymo įstaigose. 23 mokyklose visuomenės sveikatos priežiūros

paslaugas teikė 19 visuomenės sveikatos priežiūros specialistų. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai veiklą vykdė priskirtoje vienoje arba keliose ugdymo įstaigoje, atsižvelgiant į mokinių skaičių. Sveikatos priežiūrą mokyklose organizavo ir koordinavo Biuro visuomenės sveikatos specialistė, atsakinga už vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūrą.

Esant poreikiui ir galimybėms, Biuras į ugdymo įstaigas kvietė lektorius, paskaitas taip pat skaitė Biuro visuomenės sveikatos specialistai.

Biuras vaikams ir jaunimui organizavo gatvės šokių treniruotes. Dalyviai treniruotėse išmoko įvairių apšilimo pratimų, mankštos, sustiprino kūno raumenis ir gerai praleido laiką. Per visus metus įvyko 54 treniruotės, kuriose dalyvavo 336 dalyviai.

Mokyklose Biuras organizavo lytiškumo ugdymo pamokas „Paauglio brandos ypatumai“. Lektorius D. Grigalis pravedė 31 pamokas, kuriose dalyvavo 572 mokiniai. Pamokų metu vaikams buvo pasakojama apie santykius, vyrų ir moterų skirtumus, jausmus.

Mokyklose taip pat vyko paskaitos apie žalingų įpročių priklausomybę. Pravesta 28 paskaitos, kuriose dalyvavo 627 mokiniai. Aktyvių paskaitų metu mokiniai sužinojo alkoholio, rūkymo bei narkotinių medžiagų žalą organizmui.

Mokiniai turėjo galimybę išmokti teikti pirmąją pagalbą. Skubios medicinos instruktorė L. Končienė vedė aktyvias pamokas, mokiniai sužinojo daug teorinių pirmosios pagalbos žinių bei turėjo galimybę šias žinias pritaikyti praktiškai. Praktinių užsiėmimų metu mokiniai buvo supažindinti ir su defibriliatoriaus, širdies gaivinimo aparato, naudojimu. Pirmosios pagalbos paskaitose dalyvavo 395 mokiniai, pravestos 36 pamokos.

Ikimokyklinio ugdymo įstaigose buvo organizuojamas spektaklis vaikams „Brokoliuko kelionė ir nuotykių po sveikatos karalystę“, kurių metų dalyvavo daugiau nei 350 ikimokyklinio ugdymo vaikų. Vyesniems vaikams buvo organizuoti sveikos mitybos mokymai vaikams „Maisto produktų etikečių analizė, mitybos ABC ir sveikų priešpiečių gaminimas bei degustacija“

Kretingos rajono mokyklose 2019 m. pavasarį ir rudenį lankėsi psichologas E. Karmaza. Pagal amžiaus grupes skaitė įvairias paskaitas, paskaitos buvo ne tik mokiniams, bet ir tėvams bei pedagogams. Iš viso E. Karmaza pravedė 25 paskaitas, kurių metu dalyvavo 569 dalyviai.

Biuro specialistai organizavo vaikų piešinių konkursą „Mano mėgstamiausias patiekalas“. Konkurse dalyvavo 18 piešiniai. Biuro prizais buvo apdovanoti 3 nugalėtojai biuro prizais, visiems dalyviams buvo padėkos raštai.

Biuro visuomenės sveikatos specialistės, dirbančios ugdymo įstaigose, vaikams ir jaunimui organizavo įvairius užsiėmimus bei pamokėles. Specialistės didelį dėmesį skyrė vaikų burnos bei asmens higienai, sveikai mitybai. Pamokėlių metu vaikai buvo supažindinami su burnos higiena naudojant dantų modelius. Asmens higienos pamokų metu vaikai išmoko taisyklingai plauti rankas bei galėjo pamatyti, kur slepiasi mikrobai, jei gerai nuplauname rankų.

Mokyklose dirbančios visuomenės sveikatos priežiūros specialistės mokiniams vedė įvairias paskaitas: „Lytiškumo ugdymas (5-12 kl. mokiniams), „Taisyklinga laikysena“ (5-8 kl. mokiniams), „Kaip išsaugoti sveikas akis“ (10-12 kl. mokiniams), „Žalingi įpročiai. Kaip išvengti pagundos?“ (7-12 kl. mokiniams), „Burnos higiena“ (5-6 kl. mokiniams), „Asmens higiena“ (5-8 kl. mokiniams), „Kaujotakos sitemos ligos“ (10-12 kl. Mokiniams) „Sveika mityba“ (7-12 kl. mokiniams), „Pirma pagalba“ (10-12 kl. mokiniams), „Spalvų gydomoji galia“ (10-12 kl. mokiniams), „Traumos žiemos metu“ (10-12 kl. mokiniams), „Užkrečiamos ligos“ (5-12 kl. mokiniams) bei „Mikroorganizmų atsparumas antibiotikams“ (10-12 kl. Mokiniams). Taip pat specialistės vedė fizinio aktyvumo užsiėmimus, kuriuose dalyvavo 3587 Kretingos rajono savivaldybės mokinių.

Visuomenės sveikatos specialistės kartu su ugdymo įstaigų bendruomenėmis organizavo renginius atmintinoms sveikatos dienoms paminėti – „Vandens diena“, „Europos sveikos mitybos diena“, „Autizmo diena“ „Pasaulinė tuberkuliozės diena“.

VIII. SVEIKATOS STIPRINIMO RENGINIAI KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖJE

Sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai. Siekiant sumažinti antibiotikų vartojimą be reikalo, buvo organizuota paskaita „Eterinių aliejų poveikis imuniteto stipinimui“. Paskaitoje dalyvavo 14 asmenys. Taip pat kartu su Optikos centru buvo organizuota paskaita „Kaip išsaugoti sveikas akis?“, kurios metu dalyviams nemokamai buvo tikrinamas akių kraujospūdis. Dalyvavo 19 asmenų.

Sveika mityba ir nutukimo prevencija. Buvo organizuoti mokymai „Sveikatai palanki mityba“ – 14 dalyvių. Specializuoti praktiniai kursai bendruomenei „Sveikatai palanki mityba“, dalyvavo 14 dalyvių. Mokymai „Sveikatai palanki mityba šeimose ir ugdymo įstaigose bei maisto gamybos dirbtuvėlės“ – 22 dalyviai, ikimokyklinių įstaigų virėjų praktiniai kvalifikacijos kėlimo kursai – 27 dalyviai.

Daug dėmesio buvo skirta ir cukrinio diabeto prevencijai. Buvo organizuota paskaita „Cukriniu diabetu sergantiems“ – 18 dalyvių, konsultacijos su gydytoju R. Savicku „Cukrinio diabeto konsultacijos“, kuriuose dalyvavo 15 dalyvių „Cukrinio diabeto diagnostika ir gydymas“ – 21 dalyvis, paskaita „Kas yra cukrinis diabetas ir kaip jo išvengti?“ – 17 dalyvių.

Fizinis aktyvumas. Visuomenės sveikatos biuras organizavo:

- Funkcinės mankštos Kretingos mieste, vyko 22 užsiėmimai, dalyvavo 242 asmenys.
- Zumba bendruomenėje, vyko 45 užsiėmimai, dalyvavo 454 asmenys.
- Kūno dizaino treniruotės, vyko 4 treniruotės, kuriose dalyvavo 27 asmenys.
- Senjorų mankštos, vyko 11 treniruotės, kuriose dalyvavo 156 asmenys.
- Funkcinės mankštos Rūdaičiuose, vyko 22 treniruotės, kuriose dalyvavo 311 asmenys.
- Joga prie saulės laikrodžio, vyko 8 užsiėmimai, dalyvavo 119 asmenys.
- Ryto mankšta, vyko 3 treniruotės, kuriose dalyvavo 32 asmenys.
- Mankštos lauke, vyko 12 užsiėmimai, kuriose dalyvavo 68 asmenys.

Organizuotos paskaitos apie fizinį aktyvumą „Tavo super gyvenimas“, joje dalyvavo 18 dalyvių. Taip pat „Taisyklingos laikysenos ypatumai ir įtaka nugaros skausmo prevencijai“ – 18 dalyvių.

Rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencija. Minint Pasaulinę dieną be tabako, Biuras prisidėjo prie visoje Lietuvoje organizuojamos akcijos „Gimiau nerūkantis“. Akcijos metu pasveikinti naujagimiai, padovanoti marškinėliai su užrašu „Gimiau nerūkantis“.

Pasaulinės dienos be tabako proga Biuras vykdė akciją „Obuolys vietoj cigaretės“. Bendradarbiaujant su Kretingos mokyklų mokiniais rūkantiesiems buvo išdalinti 300 obuolių su skrajutėmis skatinančiomis mesti rūkyti.

Traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija. Minint Tarptautinę dieną be automobilio organizuota atšvaitų dalinimo akcija. Visuomenės sveikatos specialistai kartu su kelių policijos pareigūnais Rotušės aikštėje praeiviams išdalino 300 atšvaitų bei priminė kaip saugiai elgtis tamsiuoju paros metu.

Kretingos rajono gyventojams buvo organizuota paskaita „Pradinis gaivinimas ir pirmoji medicinos pagalba“. Paskaitos metu dalyviai sužinojo, kaip suteikti pirmąją pagalbą, kokios dažniausios klaidos yra daromos suteikiant pagalbą. Paskaitoje buvo naudojami manekėnai, siekiant praktiškai supažindinti su pirmos pagalbos veiksmais. Pirmosios pagalbos mokymai organizuoti Kretingos mieste – dalyvavo 16 asmenys.

Onkologinių ligų profilaktika. Rengti straipsniai vėžio profilaktikos klausimais, Biuro internetiniame tinklapyje, Facebook paskyroje.

Visuomenės sveikatos rėmimo specialioji programa. Visuomenės sveikatos biuras vykdė 7 programas, kurias finansavo Kretingos rajono savivaldybė.

- „Asmens higienos įgūdžių ugdymo ir stiprinimo bei sveikatos saugos programos“ tikslas –

formuoti ir ugdyti vaikų asmens higienos, kūno priežiūros ir sveikatos saugos įgūdžius, kad vaikai rūpintųsi savo asmens higiena ir sveikata. Programoje dalyvavo 420 Kretingos rajono ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo vaikai. Programai įgyvendinti skirta 350 eurų. Skirtos lėšos panaudotos įsigyti muilui ir popierinių rankšluosčių pakuotėms. Programoje dalyvavusioms vaikų grupėms buvo padovanoti skysto muilo buteliukai.

- „Burnos higienos įgūdžių stiprinimo Kretingos rajono ugdymo įstaigose programos“ tikslas – formuoti ir ugdyti vaikų burnos sveikatos priežiūros įpročius, kad vaikai rūpintųsi savo dantukais ir kuo ilgiau juos išsaugotų sveikus. Programoje dalyvavo 507 ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo vaikai. Programai vykdyti buvo iš Kretingos rajono savivaldybės biudžeto buvo skirta 650 eurų. Įsigyta burnos higienos priemonės – Curaprox vaikiški dantų šepetėliai, Curaprox mini dantų pastos ir burnos higienos būklės vertinimo priemonės – apnašas parodanti dantų pasta su UV lempa. Programoje dalyvavę vaikai buvo apdovanoti dantų šepetėliais.

- Fizinio aktyvumo programos – mankštos tikslas – išmokyti Kretingos rajono bendruomenės fizinio aktyvumo programos dalyvius mankštos pratimų, stiprinančių kūno raumenis bei palaikančių bendrą judrumą. Programoje dalyvavo Kretingos Salantų, Darbėnų, Jokūbavo bendruomenės. Programoje dalyvavo 4 grupės, kiekviena grupė turėjo 15 užsiėmimų (viso 60 užsiėmimų). Kretingoje ir Darbėnuose vyko kardio treniruotės, Jokūbave ir Salantuose vyko kineziterapijos mankštos. Iš viso programoje dalyvavo – 672 dalyviai. Programai įgyvendinti skirta 1800,00 eurų. Lėšos skirtos trenerių paslaugoms apmokėti.

- „Fizinio aktyvumo programos – vaikų plaukimo mokyklėlė“ tikslas – išmokyti Kretingos rajono vaikus plaukti bei saugiai elgtis vandenyje. Programoje dalyvavo Kretingos rajono vaikai nuo 9 iki 12 metų, iš viso 5 grupės vaikų, 57 dalyviai. Programai įgyvendinti iš Kretingos rajono savivaldybės biudžeto skirta 950,00 eurų, iš Biuro biudžeto 778,00 eurų. Skirtos lėšos panaudotos trenerio paslaugoms nupirkti.

- Programos „Mokymų ciklas būsimiems tėvams“ tikslas – būsimiems tėveliams suteikti žinių ir išmokyti įgūdžių pasiruošiant svarbiam gyvenimo etapui – šeimos pagausėjimui ir kūdikio priežiūrai. Siekiant didinti būsimų tėvų sveikatos raštingumą, ugdyti sveikatos bei tėvystės įgūdžius, „Mokymų ciklo būsimiems tėvams“ metu buvo suorganizuotos paskaitos įvairiomis temomis: „Gimdymas“, „Viskas apie skiepus“, „Kaip suvaldyti stresą ir nepamiršti savęs gimus vaikui?“, „Žindymo ABC“, „Kūdikio priežiūra pirmaisiais mėnesiais“. Taip pat vyko nėščiąjų kineziterapijos mankštos. Paskaitose dalyvavo 228 asmuo, mankštose – 24 nėščiosios (4 grupės po 6 nėščiąsias). Programai įgyvendinti skirta 1680,00 eurų Kretingos rajono savivaldybės biudžeto lėšų. Skirtos lėšos panaudotos lektorių ir kineziterapeuto paslaugoms pirkti.

- Programos „Streso ir nerimo valdymo mokymai jaunoms šeimoms“ tikslas – ugdyti Kretingos rajono gyventojų streso valdymo įgūdžius. Siekiant didinti šeimų gebėjimus valdyti stresą buvo organizuojami užsiėmimų ciklas: psichologo paskaitos „Kaip išsaugoti gerą savijautą kasdienybėje. Streso mažinimo praktikos“. Programai įgyvendinti skirta 750,00 eurų Kretingos rajono savivaldybės biudžeto lėšų. Skirtos lėšos panaudotos lektorių paslaugoms pirkti. Programos užsiėmimuose dalyvavo 62 dalyviai

- Programos „Sveikatai žalingos elgsenos prevencija ugdymo įstaigose“ tikslas buvo supažindinti mokinius su tabako, alkoholio ir narkotinių medžiagų poveikį sveikatai. Buvo skaitytos 4 D. Joneikio paskaitos „Rūkymas“, kuriuose dalyvavo 207 mokiniai, taip pat 45 D. Grigaliaus paskaitos apie „Elektronines cigaretes“, kuriuose dalyvavo 269 mokiniai. Programai įgyvendinti buvo skirta 3050,00 eurų Kretingos rajono savivaldybės biudžeto lėšų. Skirtos lėšos buvo panaudotos lektorių paslaugoms pirkti.

IX. VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENA

2019 m. buvo renkami 2018 metų (pagal duomenų šaltinių teikiamą informaciją) Kretingos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos būklę atspindintys rodikliai: gyventojų mirtingumas, gimstamumas, sergamumas neinfekcinėmis ir infekcinėmis ligomis, traumų skaičius ir pan. Dauguma sveikatos rodiklių buvo gauti iš centralizuotai teikiamų duomenų šaltinių: Lietuvos statistikos departamento, Higienos instituto Sveikatos informacinio centro leidinių ir kompiuterinių duomenų bazių, savivaldybės vandens tiekėjo, kiti rodikliai buvo pateikti pagal atskirą užklusimą iš įvairių institucijų. Surinktas ir išanalizuotas 51 visuomenės sveikatos rodiklis. Parengta 1 visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita.

2019 m. rugsėjo - gruodžio mėnesiais buvo vykdomas Lietuvos gyventojų faktinės mitybos, mitybos ir fizinio aktyvumo įpročių tyrimas. Tyrimą koordinavo sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras, o apklausas savivaldybėje organizavo ir vykdė Biuro visuomenės sveikatos specialistė. Tyrimo metu buvo apklausiami atsitiktiniu būdu atrinkti 18 metų ir vyresni gyventojai. Apklausta 38 respondentų. Respondentams buvo pateikta anketa, kurią sudarė 51 klausimai, apimantys mitybos ir fizinio aktyvumo įpročius, sveikatos raštingumą ir sociodemografinius duomenis bei faktinės mitybos klausimynas, kuris atskleidžia realius mitybos įpročius per praėjusias 24 val.

X. PROJEKTINĖ VEIKLA

Įgyvendinamas projektas Nr. Nr. 08.4.2-ESFA-R-630-31-0001 "Sveika gyvensena - geresnė gyvenimo kokybė", kurios tikslas – skatinti Kretingos rajono vyresnio amžiaus žmones rūpintis savo sveikata, ugdyti sveikos gyvensenos įgūdžius ir mokyti gyventi su lėtinėmis ligomis, siekiant geresnės gyvenimo kokybės. Veiklos vykdomos keliose skirtinguose seniūnijose: Kretingoje, Žalgirio seniūnijoje (Baubliai, Jokūbavas), Vydmantuose, Kartenoje, Darbėnuose, Salantuose vykdytos įvairios veiklos: kalnetikos ir kineziterapijos mankštos, šokio užsiėmimai. Vyko mankštos baseine, dėl dalyvių patogumo buvo pasirinkta transportu. Taip pat buvo organizuoti renginiai: „Organizmo valymas ir atjauninimas natūraliais būdais“, „Judėjimas tai gyvenimas. Rask laiko sau!“, „Sveikų valgių dirbtuvės, degustacija Kūčių stalui. Teoriniai, praktiniai mokymai“.

Buvo įgyvendintas užbrėžtas stebėsenos rodiklis, visose veiklose, antroje projekto dalyje (kai kurių veiklų ir trečioje dalyje) sudalyvavo 553 dalyviai (Per 2018 m. ir 2019 m. projekto veiklose dalyvavo 796 dalyviai).

XI. ĮSTAIGOS PROBLEMOS

Vykdydamas veiklą Biuras 2019 m. susidūrė su šiomis problemomis:

- Valstybės deleguotos lėšos yra skiriamos tik visuomenės sveikatos priežiūros specialistų darbo užmokesčiui ir įstaigos veiklai. Darbo užmokesčio fonde nėra numatyta lėšų nei įstaigos vadovo, nei vyr. buhalterio darbo užmokesčiui, todėl jiems darbo užmokestis skaičiuojamas iš lėšų, skirtų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti. Taupant lėšas Biuro administratoriaus darbą atlieka Biuro darbuotojai. Taip pat ikimokyklinio ugdymo įstaigų specialistų darbo užmokestis yra ženkliai mažesnis, nei bendrojo ugdymo įstaigų specialistų, nors darbo atsakingumas yra vienodas.

- Neturint transporto priemonės sunku pasiekti Kretingos rajono gyventojus. Biuras neturi tarnybinio automobilio, todėl įstaigos funkcijoms vykdyti darbuotojams tenka naudoti asmeninį transportą.

- Susiduriama su rajono gyventojų pasyvumu rūpinantis savo sveikata, todėl sunku sukviesti į Biuro organizuojamus renginius, pasiekti tikslines gyventojų grupes.
